

НАЦРТ

ЗАКОН О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ

Члан 1.

У Закону о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/17, 27/18 - др. закон, 73/18, 67/19, 6/20 - др. закони и 11/21 – Аутентично тумачење), у члану 11. став 1. речи: „које именује Влада”, замењују се речима: „које бира Народна скупштина”.

У ставу 1. тачка 1) после речи: „шест чланова из реда”, додаје се реч: „истакнутих”.

Став 9. мења се и гласи:

„Влада обједињује предлог из става 8. овог члана и упућује га Народној скупштини, у року од 90 дана од дана објављивања јавних позива из става 4. овог члана.”

У ставу 10. речи: „Националном телу за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању”, замењују се речима: „Националном телу за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању”.

У ставу 12. реч: „Влада”, замењују се речима: „Народна скупштина”.

У ставу 14. реч: „Влада”, замењују се речима: „Народна скупштина, на предлог надлежног одбора Народне скупштине.”.

Члан 2.

У члану 12. став 1., тач. 6) и 17), бришу се.

У ставу 1. досадашње тач. 7) – 16) постају тач. 6) – 15), а досадашња тачка 18) постаје тачка 16).

У досадашњим тач. 10) – 12), које су постале тач. 9) – 11) после речи: „утврђује стандарде”, додају се речи: „и поступак”.

Ст. 2. – 4., бришу се.

Досадашњи ст. 5. и 6. постају ст. 2. и 3.

У досадашњем ставу 6., који је постао став 3., бројеви: „8) – 16)”, замењују се бројевима: „7) – 15)”.

Члан 3.

У члану 13. став 6. мења се и гласи:

„Национални савет доноси пословник о свом раду и кодекс о академском интегритету и спречавању сукоба интереса чланова Националног савета”.

Члан 4.

У члану 15. став 1. после речи: „стручни орган”, додају се речи: „жалбени орган”.

Члан 5.

У члану 16. ст. 2. и 3., мењају се и гласе:

„Управни одбор има девет чланова, које именује Народна скупштина, водећи рачуна о заступљености припадника оба пола, и то:

- 1) два члана из реда редовних професора универзитета, на предлог Конференције универзитета;
- 2) једног члана из реда професора струковних студија, на предлог Конференције академија и високих школа;
- 3) једног члана на предлог студентских конференција;
- 4) два члана, на предлог Привредне коморе Србије;
- 5) три члана на предлог Министарства.

Конференција универзитета, Конференција академија и високих школа, студентске конференције, Привредна комора Србије, односно Министарство објављује јавни позив за пријављивање кандидата за члана управног одбора најкасније у року од шест месеци пре истека мандата чланова управног одбора.”

После става 3. додају се нови ст. 4. – 8., који гласе:

„Рок за пријављивање кандидата за члана управног одбора јесте 15 дана од дана објављивања јавног позива из става 3. овог члана.

Листа пријављених кандидата за члана управног одбора ставља се на увид јавности у року од 10 дана од истека рока за пријављивање кандидата.

Примедбе и предлози у вези са пријављеним кандидатима за члана управног одбора могу се доставити у року од 15 дана од дана стављања листе пријављених кандидата на увид јавности.

У року од 30 дана од истека рока за достављање примедби и предлога из става 6. овог члана Конференција универзитета упућује предлог Влади за члана управног одбора од највише шест кандидата, Конференција академија и високих школа, од највише три кандидата, студентске конференције од највише три кандидата, Привредна комора Србије од највише шест кандидата и Министарство од највише девет кандидата.

Влада обједињује предлог из става 7. овог члана и упућује га Народној скупштини, у року од 90 дана од дана објављивања јавних позива из става 3. овог члана.”

Досадашњи ст. 4. и 5. постају ст. 9 и 10.

После досадашњег става 5., који је постао став 10., додаје се нови став 11., који гласи:

„Народна скупштина разрешава члана управног одбора пре истека мандата, и то:

1) на лични захтев;

2) ако не испуњава дужности члана управног одбора или својим поступцима повреди углед те дужности, а на предлог Конференције универзитета, Конференције академија и високих школа, студентске конференције, Привредне коморе Србије, односно Министарства;

3) уколико се испуни услов из става 10. овог члана.”

Досадашњи став 6. постаје став 12.

Члан 6.

У члану 17. став 1. тачка б) после речи: „чланова Комисије за акредитацију”, додају се речи: „и Комисије за одлучивање по жалбама”.

После тачке 7) додаје се нова тачка 8), која гласи: „утврђује листу рецензената”.

Досадашња тачка 8) постаје тачка 9).

После става 2. додају се нови ст. 3. – 5., који гласе:

„За рецензенте из става 1. тачка 8) овог члана могу бити изабрани наставници високошколских установа у Републици, као и наставници у одговарајућем звању са високошколских установа ван територије Републике.

Листа рецензената објављује се на званичној интернет страници Националног акредитационог тела и садржи податке о:

1) имену и презимену рецензента;

2) држави, месту и установи на којој је стекао највиши степен образовања;

3) тренутном наставно-научном звању и години и установи у којој је изабран у наставно-научно звање;

4) образовно-научном, односно образовно-уметничком пољу и области у којој је изабран у наставно-научно звање.

Рецензент не може бити лице које је изабрано, постављено или именовано на функцију у државном органу, органу аутономне покрајине или локалне самоуправе, у органу политичке странке, на дужност органа пословођења високошколске установе, члана Националног савета, Комисије за акредитацију, Комисије за одлучивање по жалбама, односно запослено у Националном акредитационом телу.”

Члан 7.

У члану 18. став 2. брише се тачка и додају се речи: „и заснива радни однос на одређено време у Националном акредитационом телу.”

Члан 8.

У члану 19. став 1. тачка 3) брише се тачка зарез и додају се речи: „и надзире административни рад Комисије за акредитацију;”.

У тачки 7) речи: „које утврђује Национални савет”, замењују се речима: „објављене на званичној интернет страници Националног акредитационог тела.”

Члан 9.

У члану 20. став 3. мења се и гласи:

„Комисија за акредитацију има 19 чланова, од којих је 17 чланова из реда наставника високошколских установа, један из реда студената и један из реда привредника. Од 17 чланова из реда наставника високошколских установа један је наставник теолошког факултета који припада традиционалној цркви и верској заједници.”

У ставу 4. речи: „на предлог Националног савета”, замењују се речима: „на основу јавног позива”.

Члан 10.

У члану 21. став 2. тачка 3) речи: „а са листе коју утврђује Национални савет”, замењују се речима: „а са листе објављене на званичној интернет страници Националног акредитационог тела”.

Члан 11.

После члана 21. додаје се члан 21а који гласи:

„Члан 21 а

Комисија за одлучивање по жалбама

Жалбени орган Националног акредитационог тела је Комисија за одлучивање по жалбама (у даљем тексту: Комисија за жалбе) на решења Комисије за акредитацију о одбијању захтева за акредитацију високошколске установе, односно студијског програма.

Комисија за жалбе има пет чланова из реда признатих научника и наставника високошколских и научних установа из Републике референтних за области обезбеђења квалитета и акредитације, од којих је најмање један из области правних наука.

Чланове Комисије за жалбе бира Управни одбор Националног акредитационог тела, на основу јавног позива.

Чланови Комисије за жалбе бирају се на пет година.

Члан Комисије за жалбе има право на накнаду за рад у висини коју утврђује Управни одбор Националног акредитационог тела, уз сагласност Владе.

Члан Комисије за жалбе не може бити лице изабрано, постављено или именовано на функцију у државном органу, органу аутономне покрајине или локалне самоуправе, у орган политичке странке или на дужност органа пословођења високошколске установе, лице које је члан Националног савета, лице које је запослено у Националном акредитационом телу, као ни лице које је изабрано за члана Комисије за акредитацију.

Лице које је изабрано за члана Комисије за жалбе, а које је на листи рецензената Конференције универзитета и Конференције академија и високих школа не може обављати послове рецензента у току трајања мандата члана Комисије за жалбе.

Управни одбор Националног акредитационог тела разрешава члана Комисије за жалбе:

- 1) на лични захтев;
- 2) ако несавесно обавља послове или својим поступцима повреди углед дужности коју обавља;
- 3) ако се испуни услов из става 6. овог члана;
- 4) због повреде етичког кодекса из члана 17. став 1. тачка 6) овог закона.

Комисија за жалбе бира председника из реда својих чланова.

Комисија за жалбе доноси пословник о раду.”

Члан 12.

У члану 22. став 2. после речи: „Комисија за акредитацију”, додају се речи: „Националног акредитационог тела”.

У ст. 3. – 5. речи: „Комисија за акредитацију”, замењују се речима: „Национално акредитационо тело”.

У ставу 6. реч: „Комисија”, замењује се речима: „Национално акредитационо тело”.

У ставу 8. речи: „Националном савету, преко Националног акредитационог тела”, замењују се речима: „Комисији за жалбе Националног акредитационог тела”.

Члан 13.

У члану 23. ст. 8. и 9. мењају се и гласе:

„ Поступак акредитације спроводи се у року од девет месеци од дана пријема уредног захтева за акредитацију.

У поступку акредитације национално акредитационо тело:

1) издаје уверење о акредитацији високошколске установе, односно студијског програма, на основу решења комисије за акредитацију о акредитацији високошколске установе, односно студијског програма, односно на основу решења Комисије за жалбе о акредитацији високошколске установе, односно студијског програма;

2) издаје потврду високошколској установи да је поднет уредан захтев;

3) доноси закључак којим упућује високошколску установу да допуни захтев недостајућом документацијом у року од 30 дана, а ако установа не допуни захтев у року, доноси решење о одбацавању захтева. ”

Ст. 10. – 20. бришу се.

Члан 14.

После члана 23. додаје се члан 23а који гласи:

„Члан 23а

Жалба на решење Комисије за акредитацију о одбијању захтева за акредитацију

На решење Комисије за акредитацију о одбијању захтева за акредитацију високошколске установе, односно студијског програма високошколска установа може у року од 15 дана од пријема решења поднети жалбу Комисији за жалбе Националног акредитационог тела, преко Комисије за акредитацију.

Комисија за акредитацију утврђује да ли је жалба благовремена, допуштена и поднета од стране овлашћеног лица и да ли постоје разлози за удовољавање жалбеном захтеву и доношење новог решења којим се побијано решење поништава.

Комисија за акредитацију може да допуни поступак ако нађе да је то неопходно.

Ако Комисија за акредитацију не одбаци жалбу, нити удовољи жалбеном захтеву, прослеђује жалбу Комисији за жалбе у року од 15 дана од пријема жалбе.

У року од 30 дана од дана пријема жалбе на решење из става 1. овог члана, Комисија за жалбе именује жалбену подкомисију.

У жалбену подкомисију именују се три рецензента из одговарајуће области са листе рецензента коју је утврдило Национално акредитационо тело.

Жалбена подкомисија доставља Комисији за жалбе извештај и предлог одлуке о жалби поднетој на решење из става 1. овог члана у року од 30 дана од дана именовања.

Комисија за жалбе у року од 30 дана од дана достављања предлога из става 7. овог члана доноси решење којим може одбити жалбу или поништити првостепено решење и вратити га Комисији за акредитацију на поновно одлучивање.

Комисија за акредитацију је дужна да у року од 30 дана од дана пријема одлуке комисије за жалбе о поништавању првостепеног решења и враћању на поновно одлучивање донесе решење у складу са правним схватањем комисије за жалбе.

Уколико високошколска установа уложи жалбу против решења Комисије за акредитацију из става 9. овог члана, Комисија за жалбе ће сама, у року од 30 дана од дана пријема жалбе донети решење о захтеву за акредитацију у складу са својим правним схватањем.

Решење којим се жалба одбија, односно решење којим Комисија за жалбе одлучује о захтеву за акредитацију у складу са својим правним схватањем, коначно је у управном поступку.

На питања поступања по жалби из става 1. овог члана која нису посебно уређена овим законом примењује се закон којим се уређује општи управни поступак.

Високошколска установа којој је одбијен захтев за акредитацију, има право да понови захтев за акредитацију по истеку рока од 90 дана од дана доношења решења из става 11. овог члана.

Рецензент из става 6. овог члана не може бити лице запослено на високошколској установи која је поднела жалбу, као ни лице које је учествовало у поступку доношења решења из става 1. овог члана.

Рецензенти из става 6. овог члана имају право на накнаду за рад у висини коју утврди Управни одбор, уз сагласност Владе.”

Члан 15.

У члану 31. став 1. тачка 8), брише се.

Досадашње тач. 9) и 10), постају тач. 8) и 9).

Став. 2., брише се.

Члан 16.

У члану 39. став 12. речи: „првог степена студија”, замењују се речима: „првог степена академских или струковних студија”.

Члан 17.

У члану 51. став 7. после речи: „и положај”, додају се речи: „органа пословођења”

Члан 18.

У члану 74. после става 12. додају се ст. 13., - 15., који гласе:

„Високошколске установе које остварују академске студијске програме у области теологије једне од традиционалних цркава и верских заједница овлашћене су да општим актом пропишу као неопходан услов сагласност надлежног органа те цркве или верске заједнице за учешће у конкурсу за избор наставника и сарадника, као и сагласност надлежног органа те цркве или верске заједнице за избор у звање наставника (сагласност за службу учења).

Сагласност за службу учења надлежног органа цркве или верске заједнице за избор у звање наставника представља обавезан услов за заснивање радног односа.

Лице које има стечено звање наставника и сарадника у високошколској установи која остварује академске програме у области теологије једне од традиционалних цркава или верских заједница, губи то звање уколико надлежни орган традиционалне цркве или верске заједнице повуче сагласност за службу учења дату у смислу члана 74. став 13. овог закона.

Поступак у ком се одлучује о губитку звања наставника и сарадника у високошколској установи која остварује академске програме у области теологије једне од традиционалних цркава или верских заједница уређује се општим актом високошколске установе, тако да буду прописани разлози за повлачење сагласности, учешће представника управе високошколске установе у том поступку и право на изјашњавање наставника о чијој се сагласности одлучује.”

Члан 19.

У члану 75. после става 12. додаје се нови став који гласи:

„Изузетно, са лицем изабраним у звање наставника које је јавни функционер или има заснован радни однос са пуним радним временом у органу јавне власти, а коме је у складу са прописима о спречавању сукоба интереса допуштено да обавља наставну делатност и научноистраживачки рад као други посао, односно делатност, односно лицем коме је поверено јавно овлашћење, орган пословођења високошколске установе из става 1. овог члана закључује уговор о допунском раду највише до једне трећине пуног радног времена, у складу са општим актом самосталне високошколске установе.”

Члан 20.

У члану 93. после става 8. додаје се нови ст. 9. и 10. који гласе:

„Наставник коме је продужен радни однос у складу са ставом 2. овог члана не може бити биран у органе високошколске установе и њених организационих јединица.

Наставнику коме је повучена сагласност за службу учења на основу члана 74. став 15. овог закона престаје радни однос .“

Члан 21.

У члану 97. после става 6. додаје се став 7. који гласи:

„Високошколске установе које остварују академске студијске програме у области теологије једне од традиционалних цркава и верских заједница овлашћене су да општим актом пропишу поред општих услова за упис кандидата на основне, мастер академске студије и докторате сагласност надлежног органа цркве или верске заједнице, имајући у виду особености везане за сврху и природу теолошког образовања, у складу са законом. Сагласност из овог става може повући надлежни орган једне од традиционалних цркава и верских заједница који је ту сагласност дао.“

Члан 22.

У члану 100. ст. 1. -3. мењају се и гласе:

„Високошколска установа врши упис на студије у складу са законом, уз вредновање опште, стручне и уметничке матуре.

Високошколска установа својим општим актом утврђује који се испити са опште, стручне и уметничке матуре вреднују приликом уписа на студије и утврђује критеријуме на основу којих се обавља класификација и избор кандидата за упис на студије.

Високошколска установа сачињава ранг листу пријављених кандидата за упис на студије првог степена на основу општег успеха постигнутог у средњем образовању у четворогодишњем трајању и на матурским испитима, резултата испита за проверу посебних знања, склоности и способности и по потреби на основу успеха на националним и интернационалним такмичењима, у складу са општим актом високошколске установе.”

Члан 23.

У члану 108. ст. 1. и 4., брише се реч: „самосталне.”

Члан 24.

У члану 109. став 1. после тачке 5) додаје се тачка 6) која гласи:

„повлачења сагласности надлежног органа цркве или верске заједнице за студије на тој високошколској установи.”

Члан 25.

У члану 110. став 8. после речи: „односно”, додају се речи: „уметнички назив”.

Члан 26.

У члану 113. после става 6. додаје се став 7. који гласи:

„Ближе услове у погледу вођења, прикупљања, уноса, ажурирања, доступности података о којима се води евиденција у високошколским установама од посебног интереса за безбедност Републике Србије, као и друга питања од значаја за вођење евиденција, прописује министар.”

Члан 27.

У члану 148. став 2., бројеви „2020/2021. ”, замењују се бројевима: „2021/2022.”, а бројеви: „2021/2022.”, замењују се бројевима: „2022/2023.”.

У ст. 3. и 4., бројеви: „2020/2021.”, замењују се бројевима: „2021/2022.”.

Члан 28.

Поступак избора чланова Националног савета и чланова Управног одбора Националног акредитационог тела, у складу са овим законом, спровешће се у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Поступак избора чланова Комисије за акредитацију, чланова Комисије за жалбе и директора Националног акредитационог тела, у складу са овим законом, спровешће се у року од девет месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 29.

Национални савет ће у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона донети подзаконске акте у складу са овим законом.

Национални савет и Национално акредитационо тело усагласиће своје опште акте у складу са овим законом у року од два месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 30.

Започети поступци за акредитацију високошколских установа и студијских програма и поступци за спољашњу проверу квалитета високошколских установа, према прописима који су важили до дана ступања на снагу овог закона, окончаће се по тим прописима.

До утврђивања листе рецензената у складу са овим законом, рецензети ће се именовати са листе рецензената утврђене према прописима до ступања на снагу овог закона.

Национално акредитационо тело ће расписати јавни позив за попуњавање листе рецензената у складу са овим законом у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 31.

Самосталне високошколске установе усагласиће своје опште акте у складу са овим законом у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Високошколске установе ће утврдити који се испити са опште, стручне и уметничке матуре вреднују приликом уписа на студије и критеријуме на основу којих се обавља класификација и избор кандидата за упис на студије до 31. августа 2022. године.

Члан 32.

Наставник у звању редовног професора који је испунио услове за пензију и коме је продужен радни однос уговором на одређено време са високошколском установом пре ступања на снагу овог закона, који је изабран у органе високошколске установе и њених организационих јединица, може да остане на тој дужности до истека мандатног периода на који је изабран на ту дужност, односно до истека уговора о продужењу радног односа.

Члан 33.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење Закона о изменама и допунама Закона о високом образовању садржан је у члану 97. тачка 10. Устава Републике Србије, према коме Република Србија уређује и обезбеђује, између осталог, и систем у области образовања.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

У Закону о високом образовању који је донет 2017. године, потребно је изменити и допунити један број одредби које се односе на прописани систем обезбеђење квалитета у високом образовању, у циљу успостављања одговарајућег правног оквира да Национално акредитационо тело у потпуности испуни Европске стандарде и смернице за осигурање квалитета у високом образовању (ESG) у погледу независности у поступању и у доношењу коначних одлука о провери квалитета у високом образовању и поново стекне статус пуноправне чланице у оквиру Европске асоцијације за обезбеђење квалитета у високом образовању (ENQA), а што је од значаја за позиционирање Републике Србије у европском и међународном простору високог образовања.

У процесу примене Закона уочени су одређени проблеми на релацији усклађивања законских прописа са потребом дефинисања оквира теолошког образовања у Републици Србији усклађеног са његовим посебностима.

Уважавајући потребу законског уобличавања посебног положаја високошколских установа које остварују студијске програме за потребе полицијског, односно војног и образовања за потребе националне безбедности, Закон о високом образовању већ садржи одредбе о регулисању високог образовања у тим областима из уважавања њихових посебности.

Начело кооперативне одвојености цркве и државе, које је изражено у више одлука Уставног суда Србије и које је као правни стандард општеприхваћених правила међународног права примењено у упоредном законодавству већег броја европских земаља представља основ за постављање законског оквира за признавање института сагласности цркве или верске заједнице у питањима теолошког образовања и одабира лица која ће теолошка знања примењивати и преносити.

Предвиђене измене и допуне се односе на високошколске установе које остварују академске студијске програме у области теологије једне од традиционалних цркава и верских заједница, које имају вишевековни историјски континуитет и чији је правни субјективитет стечен на основу посебних закона.

У погледу особености који произлазе из циљева и природе теолошког образовања, а ради очувања идентитета духовних и моралних вредности које су основ идентитета цркве, односно верске заједнице чија теологија је предмет изучавања, потребно је извршити измене и допуне Закона о високом образовању прописивањем додатних услова који се

односе на прибављање сагласности органа цркве, односно верске заједнице у односу на лица која врше службу учења на високошколској установи, као и сагласност за упис на академски студијски програм на свим нивоима.

Такође, у закону је потребно прописати нове рокове за завршетак студија за студенте који су уписани на студије према прописима који су важили до 10. септембра 2005. године, а који до краја школске 2019/2020. годину нису успели да заврше студије по започетом наставном плану и програму, условима и правилима студија, како би то могли да учине у наредном периоду у трајању од једне школске године.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Нацртом закона, чланом 1., предвиђена је измена члана 11. ст. 1., 9., 12. и 14. Закона о високом образовању тако да Народна скупштина бира и разрешава чланове Националног савета за високо образовање, а да Влада обједињује предлог овлашћених предлагача за избор чланове Националног савета и упућује га Народној скупштини ради доношења одлуке о именовању чланова Националног савета за високо образовање.

Чланом 2. Нацрта закона мења се члан 12. став 1. тако да се бришу тачке које се односе на овлашћења Националног савета за високо образовање да одлучује у другом степену по жалбама у поступку акредитације високошколске установе, односно студијског програма, на основу предлога жалбене комисије коју формира и да утврђује листу рецензената. С тим у вези бришу ст. 2. – 4. члана 12.

Чланом 3. Нацрта Закона мења се члан 13. став 6. тако да се утврђују овлашћења Националног савета да доноси пословник о свом раду и кодекс о академском интегритету и спречавању сукоба интереса његових чланова.

Чланом 4. Нацрта Закона мења се члан 15. став 1. тако да Национално акредитационо тело поред органа управљања, органа пословођења и стручног сада има и жалбени орган - Комисију за одлучивање по жалбама.

Чланом 5. Нацрта закона у члану 16., мењају се ст. 2. и 3., који се односе на именовање, састав и број чланова Управног одбора Националног акредитационог тела и додају се нови ст. 4. – 8. и став 11., којима се уређује поступак и рокови за пријављивање, утврђивања и обједињавање предлога кандидата за члана Управног одбора, као и поступак разрешења члана Управног одбора. Управни одбор има девет чланова, које именује Народна скупштина, водећи рачуна о заступљености припадника оба пола, и то: два члана из реда редовних професора универзитета, на предлог Конференције универзитета; једног члана из реда професора струковних студија, на предлог Конференција академија и високих школа; једног члана на предлог студентских конференција два члана, на предлог Привредне коморе Србије и три члана на предлог Министарства. Конференција универзитета упућује предлог Влади, од највише шест кандидата, Конференција академија и високих школа, од највише три кандидата, студентске конференције од највише три кандидата, Привредна

комора Србије од највише шест кандидата и Министарство од највише девет кандидата, а Влада обједињује предлог и упућује га Народној скупштини ради доношења одлуке о именовању чланова Управног одбора. Народна скупштина разрешава члана управног одбора пре истека мандата, и то: на лични захтев; ако не испуњава дужности члана Управног одбора или својим поступцима повреди углед те дужности, а на предлог Конференција универзитета, Конференција академија и високих школа, студентске конференције, Привредна комора Србије, односно Министарства; ако је изабрано, постављено или именовано на функцију у државном органу, органу аутономне покрајине или локалне самоуправе, у орган политичке странке или на дужност органа пословођења високошколске установе, или је члан Националног савета, Комисије за акредитацију или лице које је запослено у Националном акредитационом телу.

Чланом 6. Нацрта закона у члану 17. став 1. допуњава се надлежност Управног одбора да поред етичког кодекса и правила понашања лица запослених у Националном акредитационом телу, чланова Комисије за акредитацију и рецензента исте доноси и утврђује и за чланове Комисије за одлучивање по жалбама (тачка 6.) и да утврђује листу рецензента (нова тачка 8.) и после става 2. додају се нови ст. 3. – 5., којим се уређује која лица могу бити изабрана за рецензента (наставници високошколских установа у Републици, као и наставници у одговарајућем звању са високошколских установа ван територије Републике), да се листа рецензента објављује на званичној интернет страници Националног акредитационог тела, као и подаци које та листа садржи (име и презиме рецензента; држава, место и установа на којој је стечен највиши степен образовања; тренутно наставно-научно звање, година и установа изабора у звање; образовно-научно, односно образовно-уметничко поље и област изабора у наставно-научно звање). Рецензент не може бити лице које је изабрано, постављено или именовано на функцију у државном органу, органу аутономне покрајине или локалне самоуправе, у органу политичке странке, на дужност органа пословођења високошколске установе, члана Националног савета, Комисије за акредитацију, Комисије за одлучивање по жалбама, односно запослено у Националном акредитационом телу.

Чланом 7. Нацрта закона у члану 18. допуњава се став 2. тако да се утврђује да директор заснива радни однос на одређено време у Националном акредитационом телу.

Чланом 8. Нацрта закона у члану 19. став 1. тачка 3) допуњава се надлежност директора Националног акредитационог тела да надзире административни рад Комисије за акредитацију. Усклађује се садржина тачке 7) тако да директор Националног акредитационог тела бира рецензенте са листе рецензента објављене на званичној интернет страници Националног акредитационог тела.

Чланом 9. Нацрта закона у члану 20. став 3. мења се тако да се утврђује структура и број чланова Комисије за акредитацију (укупно 19 чланова, од којих је 17 чланова из реда наставника високошколских установа, један из реда студената и један из реда привредника, а од 17 чланова из реда наставника високошколских установа један је наставник теолошког факултета који припада традиционалној цркви и верској заједници), а став 4. се мења тако да Управни одбор Националног акредитационог тела бира чланове Комисије за акредитацију на основу јавног позива.

Чланом 10. Нацрта закона у члану 21. став 2. тачка 3) усклађује се тако да Комисија за акредитацију предложи директору Националног акредитационог тела рецензенте са листе објављене на званичној интернет страници Националног акредитационог тела.

Чланом 11. Нацрта закона се после члана 21. додаје нови члан 21а којим се прописује жалбени орган Националног акредитационог тела - Комисије за одлучивање по жалбама на решења Комисије за акредитацију о одбијању захтева за акредитацију високошколске установе, односно студијског програма, њен састав, мандат, избор и разрешење њених чланова. Комисија за жалбе има пет чланова из реда признатих научника и наставника високошколских установа из Републике референтних за области обезбеђења квалитета и акредитације, од којих је најмање један из области правних наука и бира их Управни одбор Националног акредитационог тела, на основу јавног позива.

Чланови Комисије се бирају на пет година, имају право на накнаду за рад у висини коју утврђује управни одбор Националног акредитационог тела, уз сагласност Владе. Члан Комисије за жалбе не може бити лице изабрано, постављено или именовано на функцију у државном органу, органу аутономне покрајине или локалне самоуправе, у орган политичке странке или на дужност органа пословођења високошколске установе, лице које је члан Националног савета, лице које је запослено у Националном акредитационом телу, као ни лице које је изабрано за члана Комисије за акредитацију. Лице које је изабрано за члана Комисије за жалбе, а које је на листи рецензентата Конференције универзитета и Конференције академија и високих школа не може обављати послове рецензента у току трајања мандата члана Комисије за жалбе. Управни одбор Националног акредитационог тела разрешава члана Комисије за жалбе: на лични захтев; ако несавесно обавља послове или својим поступцима повреди углед дужности коју обавља; ако се испуни услов да не може бити члан Комисије за жалбе; због повреде етичког кодекса и правила понашања чланова Комисије за жалбе.

Чланом 12. Нацрта закона у члану 22. ст. 2. и 8. Закона о високом образовању, ради наглашавања да спољашњу проверу квалитета, односно поступање по поднетом приговору на негативни извештај о спољашњој провери квалитета, спроводе органи Националног тела за акредитацију, после именовања Комисије за акредитацију, односно Комисије за жалбе, наводи се да су то органи Националног акредитационог тела. Национално акредитационо тело надлежно је за достављање извештаја о извршеној спољашњој контроли квалитета високошколске установе, одређивање мера за исправљање утврђених недостатака и за накнадно праћење високошколске установе, сачињавање завршног извештаја о спољашњој контроли и провери квалитета високошколске установе и за усвајање завршног извештаја о спољашњој провери квалитета.

Чланом 13. Нацрта закона у члану 23. ст. 8. и 9. мењају се с обзиром на измену надлежног тела и поступка за решавање по жалбама на решења којима се одбија захтев за акредитацију високошколске установе, односно студијског програма, тако да у поступку акредитације Национално акредитационо тело издаје уверење о акредитацији високошколске установе, односно студијског програма, на основу решења Комисије за акредитацију о акредитацији високошколске установе, односно студијског програма, односно на основу решења комисије за жалбе о акредитацији високошколске установе,

односно студијског програма. С обзиром да се новим чланом 23а уређује жалбени поступак ст. 10. – 20. се бришу.

Чланом 14. Нацрта закона додаје се нови члан 23а који се уређује подношење и решавање по жалби на решење Комисије за акредитацију о одбијању захтева за акредитацију високошколске установе, односно студијског програма, право високошколске установе којој је одбијен захтев за акредитацију на подношење новог захтева и право рецензента на одговарајућу накнаду за рад у жалбеној поткомисији. На решење Комисије за акредитацију о одбијању захтева за акредитацију високошколске установе, односно студијског програма високошколска установа може у року од 15 дана од пријема решења поднети жалбу Комисији за жалбе Националног акредитационог тела, преко Комисије за акредитацију. Комисија за акредитацију утврђује да ли је жалба благовремена, допуштена и поднета од стране овлашћеног лица и да ли постоје разлози за удовољавање жалбеном захтеву и доношење новог решења којим се побијано решење поништава. Комисија за акредитацију може да допуни поступак ако нађе да је то неопходно. Ако Комисија за акредитацију не одбаци жалбу, нити удовољи жалбеном захтеву, прослеђује жалбу Комисији за жалбе у року од 15 дана од пријема жалбе. У року од 30 дана од дана пријема жалбе на решење Комисија за жалбе именује жалбену поткомисију у саставу од три рецензента из одговарајуће области са листе рецензента коју је утврдило Национално акредитационо тело. Жалбена поткомисија доставља Комисији за жалбе извештај и предлог одлуке о жалби у року од 30 дана од дана именовања, а Комисија за жалбе у року од 30 дана од дана достављања тог предлога доноси решење којим може одбити жалбу или поништити првостепено решење и вратити га Комисији за акредитацију на поновно одлучивање. Комисија за акредитацију у року од 30 дана од дана пријема одлуке Комисије за жалбе о поништавању првостепеног решења и враћању на поновно одлучивање доноси решење у складу са правним схватањем Комисије за жалбе. Уколико високошколска установа уложи жалбу против решења Комисије за акредитацију Комисија за жалбе сама, у року од 30 дана од дана пријема жалбе доноси решење о захтеву за акредитацију у складу са својим правним схватањем. Решење којим се жалба одбија, односно решење којим Комисија за жалбе одлучи о захтеву за акредитацију у складу са својим правним схватањем, коначно је у управном поступку, а високошколска установа којој је одбијен захтев за акредитацију, има право да понови захтев за акредитацију по истеку рока од 90 дана од дана доношења тог решења. Рецензент у саставу жалбене поткомисије не може бити лице запослено на високошколској установи која је поднела жалбу, као ни лице које је учествовало у поступку доношења решења на које је жалба поднета.

Чланом 15. Нацрта закона у члану 31. став 1. брише се тачка 8) и брише се став 2. тог члана с обзиром на утврђену допуну која се односи на овлашћења Националног савета за високо образовање да поред стандарде за спољашњу проверу квалитета високошколских установа утврђује и поступак за спољашњу проверу квалитета високошколских установа.

Чланом 16. Нацрта закона прецизирана је одредба члана 39. став 12. Закона о високом образовању којом је прописан остварени степен, врста и обим високог образовања (први степен академских или струковних студија у обиму од 180 ЕСПБ) који претходи мастер струковним студијама у обиму од 120 ЕСПБ.

Чланом 17. Нацрта закона прецизирана је одредба члана 51. став 7. Закона о високом образовању тако да Влада, на предлог органа државне управе надлежног за унутрашње послове, послове националне безбедности, односно послове одбране, ближе уређује услове и положај органа пословођења у погледу особености везаних за циљеве и природу полицијског односно војног образовања и образовања за потребе националне безбедности.

Чланом 18. Нацрта закона допуњене су одредбе члана 74. Закона о високом образовању о условима за избор наставника у високошколским установама које остварују академске студијске програме у области теологије једне од традиционалних цркава и верских заједница тако да су те високошколске установе овлашћене да општим актом пропишу као неопходан услов сагласност надлежног органа те цркве или верске заједнице за учешће у конкурс за избор наставника и сарадника, као и сагласност надлежног органа те цркве или верске заједнице за избор у звање наставника, те да сагласност надлежног органа цркве или верске заједнице за избор у звање наставника представља обавезан услов за заснивање радног односа, као и да лице које има стечено звање наставника и сарадника у високошколској установи која остварује академске програме у области теологије једне од традиционалних цркава или верских заједница, губи то звање уколико надлежни орган традиционалне цркве или верске заједнице повуче сагласност за службу учења, као и да се поступак у ком се одлучује о губитку звања наставника уређује општим актом високошколске установе, тако да буду прописани разлози за повлачење сагласности, учешће представника управе високошколске установе у поступку и право на изјашњавање наставника о чијој се сагласности одлучује.

Чланом 19. Нацрта закона допуњава се новим ставом члан 75. Закона о високом образовању на начин да изузетно, са лицем изабраним у звање наставника које је јавни функционер или има заснован радни однос са пуним радним временом у органу јавне власти, а коме је у складу са прописима о спречавање сукоба интереса допуштено да обавља наставну делатност и научноистраживачки рад као други посао, односно делатност, односно лицем коме је поверено јавно овлашћење, орган пословођења високошколске установе из става 1. овог члана закључује уговор о допунском раду највише до једне трећине пуног радног времена, у складу са општим актом самосталне високошколске установе.

Чланом 20. Нацрта закона допуњава се члан 93. Закона о високом образовању новим ставовима којим се прописује да наставник у звању редовног професора који је стекао услове за престанак радног односа а коме је продужен радни однос у складу са ставом 2. тог члана не може бити биран у органе високошколске установе и њених организационих јединица, као и да наставнику високошколске установе која остварује академске програме у области теологије једне од традиционалних цркава или верских заједница коме је повучена сагласност за службу учења у складу са законом престаје радни однос.

Чланом 21. Нацрта закона допуњава се члан 97. новим ставом тако да је високошколска установе које остварују академске студијске програме у области теологије једне од традиционалних цркава и верских заједница овлашћена да општим актом пропише поред општих услова за упис кандидата на основне, мастер академске студије и докторате

сагласност надлежног органа цркве или верске заједнице, имајући у виду особености везане за сврху и природу теолошког образовања.

Чланом 22. Нацрта закона прецизиране су одредбе члана 100. ст. 1. – 3. Закона о високом образовању које се односе на упис на студије уз вредновање резултата опште, стручне и уметничке матуре тако да се упис на студије врши у складу са законом, уз вредновање опште, стручне и уметничке матуре, а високошколска установа својим општим актом утврђује који испити са опште, стручне и уметничке матуре се вреднују приликом уписа на студије и утврђује критеријуме на основу којих се обавља класификација и избор кандидата за упис на студије.

Чланом 23. Нацрта закона прецизиране су одредбе члана 108. ст. 1. и 4. Закона о високом образовању у погледу доносиоца општег акта о дисциплинској одговорности студента (високошколска установа, а не самостална високошколска установа).

Чланом 24. Нацрта закона предвиђена је допуна члана 109. став 1. тако да статус студента престаје у случају повлачења сагласности надлежног органа цркве или верске заједнице за студије на тој високошколској установи.

Чланом 25. Нацрта закона прецизирана је одредба члана 110. став 8. Закона о високом образовању која се односи на стицање научног, односно уметничког назива, након завршених докторских, односно академских студија трећег степена.

Чланом 26. Нацрта закона допуњава се члан 113. Закона тако да ближе услове у погледу вођења, прикупљања, уноса, ажурирања, доступности података о којима се води евиденција у високошколским установама од посебног интереса за безбедност Републике Србије, као и друга питања од значаја за вођење евиденција, прописује министар.

Чланом 27. Нацрта закона мењају се одредбе члана 148. ст. 2. - 4. Закона о високом образовању о прелазним роковима за завршетак студија за по започетом наставном плану и програму, условима и правилима студија за студенте који су уписани на студије по прописима који су важили до 10. септембра 2005. године, тако што се утврђују нови рокови за завршетак тих студија по започетом наставном плану и програму, условима и правилима студија, и то до краја школске 2021/2022, односно за студенте уписане на интегрисане студије из поља медицинских наука до краја 2022/2023. године.

Чланом 28. Нацрта закона прописани су рокови у ком ће се у складу са тим законом спровести поступак избора чланова Националног савета и чланова Управног одбора Националног акредитационог тела (у року од шест месеци од дана ступања на снагу тог закона), као и чланова Комисије за акредитацију, чланова Комисије за жалбе и директора Националног акредитационог тела, (у року од девет месеци од дана ступања на снагу тог закона).

Чланом 29. Нацрта закона прописује се рок у ком ће Национални савет донети подзаконске акте у складу са тим законом, и то у року од три месеца од дана ступања на снагу тог закона, рок у ком ће Национални савет и Национално акредитационо тело

усагласити своје опште акте у складу са тим законом, и то у року од два месеца од дана ступања на снагу тог закона и рок у ком ће Управни одбор Националног акредитационог тела изабрати чланове Комисије за жалбе, и то у року од три месеца од дана ступања на снагу тог закона.

Чланом 30. Нацрта закона прописује се да ће се поступци за акредитацију високошколских установа и студијских програма и поступци за спољашњу проверу квалитета високошколских установа, започети према прописима који су важили до дана ступања на снагу тог закона, окончати по тим прописима, да ће се до утврђивања листе рецензената у складу са одредбама тог закона, рецензети именовати са листе рецензената која је утврђене према прописима до ступања на снагу тог закона и да ће Национално акредитационо тело расписати јавни позив за попуњавање листе рецензената у складу са тим законом у року од шест месеци од дана ступања на снагу тог закона.

Чланом 31. Нацрта закона прописује се рок у ком ће самосталне високошколске установе усагласити своје опште акте у складу са тим законом, и то у року од три месеца од дана ступања на снагу тог закона и рок у ком ће високошколска установа својим општим актом утврдити који испити са опште, стручне и уметничке матуре вреднују приликом уписа на студије, као и критеријуме на основу којих се обавља класификација и избор кандидата за упис на студије.

Чланом 32. Нацрта закона прописује се рок у ком наставник у звању редовног професора који је испунио услове за пензију и коме је продужен радни однос уговором на одређено време са високошколском установом пре ступања на снагу овог закона, а који је изабран у органе управљања или обавља другу руководећу дужност у високошколској установи, може да остане на тој дужности, и то до истека мандатног периода на који је изабран на ту дужност, односно до истека уговора о продужењу радног односа.

Чланом 33. утврђује се рок у ком Закон ступа на снагу, и то осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. СРЕДСТВА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона нису потребна додатна средства осим средстава обезбеђених Законом о буџету Републике Србије за 2021. годину („Службени гласник РС”, бр. 149/20 и 40/21) на Разделу 26-Министарство просвете, науке и технолошког развоја, Глава 26.4-Више и универзитетско образовање, Програм 2005-Високо образовање, Функција 940-Високо образовање и усвојених лимита за 2022. и 2023. годину.